

Onderwerp: **'Bewust omgaan met licht' - beleidsplan over al het licht in de openbare ruimte gemeente Barneveld 2020-2026**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De uitgangspunten vast te stellen uit het digitale beeldende beleidsplan 'Bewust omgaan met licht' – gemeente Barneveld 2020 – 2026' www.barneveld.nl/verlichting
 - a) Energiebewust verlichten
 - b) Alternatief verlichten
 - c) Gebiedsgericht verlichten
 - d) Samenwerking met andere eigenaren van lichtbronnen
2. Het college opdracht te geven voor het opstellen van een plan van aanpak voor het ontwikkelen van beleid rondom Smart City.

Samenvatting raadsvoorstel

In oktober 2019 heeft het college ingestemd met de uitgangspunten voor nieuw beleid rondom verlichting in de openbare ruimte. Deze uitgangspunten zijn ook in oktober in de raadscommissie Grondgebied besproken. Het resultaat dat voor u ligt is het nieuwe, digitaal beeldende beleidsplan 'Bewust omgaan met licht' [www.barneveld.nl/verlichting]. De inhoud is afgestemd met de vakinhoudelijke collega's.

1. Inleiding

Licht bepaalt voor een belangrijk deel het belevingsgevoel in de openbare ruimte, vooral 's avonds en in de nacht. De bekendste vorm van verlichting is de straatverlichting (openbare verlichting). Voor veel mensen is een verlichte buitenruimte vanzelfsprekend. Niet alleen de openbare verlichting speelt buiten in de openbare ruimte een grote rol, ook ander licht heeft hier een bijdrage in. Denk daarbij aan verlichting op sportvelden, van reclame, bij bedrijven en winkels en bij monumenten zoals kerken of andere bijzondere gebouwen. Ook daar kan het misschien beter of anders.

Omdat licht ervaren moet worden zijn we met de Jongerenraad (14 november 2018), met het college (3 december 2018) en met de raad (18 december 2018) buiten gaan kijken. Op 17 januari hebben we met de wijkplatforms dezelfde ronde gemaakt. Via een online vragenlijst hebben we gedurende de maand maart 2019 aan inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden rond verlichting buiten. Vervolgens zijn er in de zomer van 2019 op basis van de conceptuitgangspunten gesprekken gevoerd met de beleidsmedewerker integrale veiligheid van de gemeente en een vertegenwoordiger van de politie. Eenzelfde gesprek is gevoerd met een vertegenwoordiging van de ondernemersverenigingen (BIK en BIZ). Intern heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met alle betrokken collega's, waarin besproken is waar het onderwerp verlichting andere gemeentelijke onderwerpen raakt, waar het aansluit op bestaand beleid en waar aandacht aan geschonken moet worden.

In oktober 2019 heeft het college ingestemd met de uitgangspunten voor nieuw beleid rondom verlichting in de openbare ruimte. Deze uitgangspunten zijn ook in oktober in de raadscommissie Grondgebied besproken. Het resultaat dat voor u ligt is het nieuwe, digitaal beeldende beleidsplan 'Bewust omgaan met licht' [www.barneveld.nl/verlichting]. De inhoud is afgestemd met de vakinhoudelijke collega's.

Smart City ofwel een stad of dorp die op een slimme, data gedreven manier werkt is inmiddels realiteit. Slimme data helpt ons allen om de gemeenschap aantrekkelijker, duurzamer en leefbaarder te maken. Grotere gemeenten maken inmiddels hiervoor strategische agenda's en richten hun organisatie er op in. Het werken met datagestuurde informatie is gevoelige materie en raakt alle domeinen. Op kleine schaal wordt al een en ander toegepast, zoals het meten van het wegdektemperatuur vanwege gladheidsbestrijding. De

gemeente Barneveld heeft nog geen visie vastgelegd rondom dit thema. Het is wenselijk om een plan van aanpak op te stellen voor het ontwikkelen van beleid hiervoor. Dat de smart city als thema bij dit beleidsplan naar boven komt, is omdat smart city toepassingen juist vaak aan de openbare verlichting bevestigd worden. Deze dient hierop voorbereid te zijn. Rekening houdend met de levensduur (40 jaar voor een mast en 20 jaar voor een armatuur) van een lantaarnpaal, vraagt dit om verdieping in de smart city ontwikkelingen van nu.

2. Door de raad gestelde kaders

-

3. Effect/Meetbare doelstellingen

a) Meetbaar effect:

- Behalen doelstelling 50% minder energieverbruik in 2030 ten opzichte van 2020.
- Behalen doelstelling 40% slim energiemanagement ten opzichte van 2030.
- Reduceren van lichthinder en lichtvervuiling.
- Bijdragen aan duurzaamheidsambitie.
- Plan van aanpak voor ontwikkelen beleid rondom Smart City.

b) Maatschappelijk effect:

Met het uitvoeringsplan wordt per situatie samen met betrokkenen bekeken wat wenselijk en passend is.

4a. Argumenten (inclusief tegenargumenten/kantttekeningen)

1.1. Visie en kwaliteit

De visie op de openbare verlichting en de overige lichtbronnen in de openbare ruimte in Barneveld is met digitaal beeldend beleid vorm gegeven. De eerder vastgestelde uitgangspunten zijn hierin verwerkt. Evenals het vastgestelde beleid van andere beleidsvelden zoals bijvoorbeeld de Reclamenotitie.

1.2 Invulling maatschappelijke behoefte

De basis van het beleidsplan voor verlichting in de openbare ruimte is:

- dat verlichting als pijlers verkeersveiligheid en sociale veiligheid heeft en bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving.
- dat verlichting duurzaam en energiezuinig is.
- dat we communiceren en participeren met inwoners, ondernemers en verenigingen over licht in de openbare ruimte.

Eerder vastgesteld, relevant beleid van andere beleidsvelden, zoals bijvoorbeeld de Reclamenotitie, is in het beleidsplan meegenomen.

4b. (Tegenargumenten/kantttekeningen)

Inwoners kunnen aangeven dat men zich minder veilig voelt met minder verlichting. Licht geeft soms een gevoel van veiligheid, terwijl het zonder een sociale controle in de buurt juist weer de schijn van veiligheid kan geven. Het effect van verlichting kijkt nauw. Het vraagt om verdieping in het gesprek (en ervaren) over hoe licht eigenlijk werkt. Het is daarom belangrijk om met inwoners en andere belanghebbenden de afwegingen in verlichting samen te maken. We betrekken de belanghebbenden per situatie om gezamenlijk te kijken wat er nodig is en kan. In de gesprekken is er veel aandacht voor sociale veiligheid, sfeer en leefbaarheid. Het is een participatief traject, wat het tempo en resultaat uiteindelijk bepaalt.

5. Alternatieve scenario's

-

6. Proces

Planning:

Na besluitvorming (naar verwachting 9 december 2020) willen we direct starten met het uitvoeringsplan dat door het college is vastgesteld. De uitvoering pakken we gebiedsgericht aan per dorpskern. De centrumgebieden en bedrijventerreinen zien we als aparte gebieden.

We starten op locaties waar alleen autoverkeer gebruik van maakt en het gevoel van veiligheid (sociale veiligheid) geen of minder een rol speelt. Ook kijken we waar bijvoorbeeld andere werkzaamheden plaatsvinden zodat we werk met werk kunnen maken. We kijken ook naar de leeftijd van de huidige armaturen, de financiële impact van het vernieuwen/aanpassen en de beschikbare middelen.

Communicatie:

Er vindt een participatietraject plaats rond de gebiedsgerichte aanpak met inwoners en andere betrokkenen. Dit participatietraject wordt afgestemd met team Communicatie.

Evaluatie/controle:

Via de reguliere Planning en Control cyclus wordt aangegeven wat bereikt is. Na vier jaar vindt een tussen evaluatie van het beleid plaats.

7. Financiële gevolgen

Geen extra benodigde budgetten nodig tenzij de raad wil dat binnen 4 jaar alles gerealiseerd is. Dit is niet wenselijk aangezien het een participatief traject is, wat tijd vraagt.

Financiële consequenties :

Bedrag van de investering, excl. BTW (nr. investeringsplan)	€
BTW %	€
Bijdrage c.q. beschikking over reserve	-/- €
Af te schrijven in jaar :	€
Kapitaallasten, bij een rente van % :	€
Overige jaarlijkse (exploitatie)lasten :	+ €
Totaal van de lasten :	€
Lasten te dekken uit : reserve voor kapitaallasten	€

8. Risico's

-

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
F.B. van Steden dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

- Uitgangspuntennotitie 'Licht in de openbare ruimte gemeente Barneveld 2020-2026'